

Onderzoeksrapport **Subsidieplafond PGB nieuwe stijl 2005**

Op 31 maart 2005 uitgebracht aan de sectormanager van de sector AWBZ

Uitgave College voor zorgverzekeringen
Postbus 320
1110 AH Diemen
Fax (020) 797 85 00
E-mail info@cvz.nl
Internet www.cvz.nl

Volgnummer 25031291
Afdeling Accountancy en Onderzoek
Auteur de heer A. Bouwman
Doorkiesnummer Tel. (020) 797 85 29

Bestellingen

Extra exemplaren kunt u bestellen via de afdeling
Accountancy en Onderzoek

Inhoud:

<i>pag.</i>	
	Samenvatting
1	1. Inleiding
3	2. Werkzaamheden
5	3. Bevindingen
5	3.a. Subsidieplafond 2005 van € 807,1 miljoen
6	3.b. Raming uitgaven PGB ns voor het jaar 2005: nog beschikbaar € 138 miljoen
8	3.c. Raming van het bedrag PGB nieuwe stijl op jaarbasis voor 2006: € 1,1 miljard
12	3.d. Mogelijke oorzaken van het verschil tussen de geraamde uitgaven PGB nieuwe stijl voor 2005 ten opzichte van het subsidieplafond 2005
18	4. Conclusies en aanbevelingen
	 <i>Bijlage(n)</i>
	1. Maandelijks monitor PGB nieuwe stijl 2005
	2. Aanvullende informatie
	3. Brief aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 23 september 2004
	4. Lijst van afkortingen

Samenvatting

Per 1 april 2003 is het PGB nieuwe stijl (PGB ns) ingevoerd. Budgethouders oude stijl stappen aan het einde van hun indicatieduur, maar uiterlijk 1 januari 2006, over op een PGB ns. Het PGB ns kent voor 2005 een subsidieplafond van € 807,1 miljoen. Een aantal zorgkantoren heeft gemeld dat zij hun subsidieplafond al hebben bereikt. De staatssecretaris van Volksgezond, Welzijn en Sport (VWS) heeft inmiddels besloten om aan de zorgkantoren toestemming te verlenen om PGB's toe te kennen tot 110 procent van het subsidieplafond. Daarnaast heeft de staatssecretaris besloten om het subsidieplafond van 110 procent met 1,63 procent (€ 14,4 miljoen) te indexeren. Daarmee komt het totaal beschikbare bedrag uit op € 902,3 miljoen.

Bij de oorspronkelijke berekening van het subsidieplafond is een nettobedrag van € 35 per dag gehanteerd. Het blijkt dat er zorgkantoren zijn met een hoger gemiddeld bedrag per dag. Daarnaast heeft het College voor zorgverzekeringen (CZV) bij de verdeling van het plafond geen rekening gehouden met verschillen in het aantal instromers uit de verschillende zorgsectoren en het aantal ex-AAW'ers binnen de regio. Andere oorzaken voor het bereiken van het plafond kunnen zijn:

- het niet op een eenduidige manier opnemen in de monitor van het aantal budgethouders;
- het geraamde bedrag van ex-AAW'ers is te laag geweest;
- in de eerste maand een iets hogere instroom van nieuwe budgethouders dan waarmee bij de bepaling van de groei van het aantal budgethouders over 2005 rekening is gehouden;
- een gemiddeld genomen snellere uitstroom vanuit de oude PGB-regelingen.

De afdeling Accountancy en Onderzoek van het College voor

zorgverzekeringen verwacht niet dat het herziene subsidieplafond PGB's van € 902,3 miljoen voor 2005 op macroniveau te laag is.

Uit de monitorgegevens blijkt namelijk dat uitgaande van het herziene plafond nog een bedrag beschikbaar is van € 138 miljoen. Uitgaande van het bedrag van € 35 per dag, zouden in 2005 nog circa 10.800 PGB's op jaarbasis toegekend kunnen worden. Rekening houdend met een gemiddelde instroom gedurende 2005, zou het om circa 23.500 PGB's gaan. Ter vergelijking met 2004 is het aantal PGB's nu per saldo met afgerond 5.600 toegenomen.

Uit gegevens van de Sociale Verzekeringsbank blijkt dat over het jaar 2004 afgerond 17 procent van het toegezegde bedrag van de oude PGB-regelingen niet is uitgegeven. Hiervan uitgaande zal over 2005 de onderbesteding ongeveer € 19,9 miljoen bedragen.

De afdeling Accountancy en Onderzoek geeft de sector AWBZ in overweging om de extra middelen die samenhangen met de indexering van € 14,4 miljoen en de geraamde onderbesteding van € 19,9 miljoen, niet te gebruiken voor een generieke verhoging van het subsidieplafond, maar om er een wachtlijst-middelenfonds van te maken. Op dit fonds zouden de zorgkantoren die sneller dan andere zorgkantoren tegen hun plafond lopen, een beroep kunnen doen.

Ten slotte acht de afdeling Accountancy en Onderzoek het wenselijk de gehanteerde verdeelsleutels en normen bij de verdeling van het subsidieplafond naar de zorgkantoren en de daarmee samenhangende hoogte van het subsidieplafond nog eens kritisch tegen het licht te houden. Dit laatste mede gezien de geraamde berekening, op basis van de beschikbare gegevens, van het subsidieplafond voor 2006 van ongeveer € 1,1 miljard.

Men moet er echter altijd rekening mee houden dat bij het

hanteren van subsidieplafonds, zorgkantoren het plafond voor het eind van het subsidiejaar kunnen bereiken.

1. Inleiding

Per 1 april 2003 is de PGB-regeling nieuwe stijl (PGB ns) ingevoerd. Budgethouders oude stijl stappen aan het einde van hun indicatieduur, maar uiterlijk 1 januari 2006, over op een PGB ns. Het PGB ns kent voor 2005 een subsidieplafond van € 807,1 miljoen.

Dit plafond is gebaseerd op een op 23 september 2004 door het CVZ uitgebracht advies, waarin het CVZ veronderstelde dat dit plafond toereikend zou zijn om de trendmatige stijging van het aantal budgethouders op te vangen.

Half januari meldden echter al drie zorgkantoren dat zij hun subsidieplafond hadden bereikt. Andere zorgkantoren meldden dat zij hun plafond binnenkort bereiken.

De staatssecretaris van (VWS) heeft inmiddels besloten om aan de zorgkantoren toestemming te verlenen om PGB's toe te kennen tot 110 procent van het subsidieplafond. Daarnaast heeft de staatssecretaris besloten om het subsidieplafond van 110 procent met 1,63 procent (€ 14,4 miljoen) te indexeren. De staatssecretaris heeft deze besluiten met de brief van 3 februari 2005 bekend gemaakt.

In haar brief verzoekt de staatssecretaris het CVZ ook om nader onderzoek uit te voeren naar de vraag hoe het komt dat zoveel zorgkantoren nu al aangeven hun subsidieplafond (bijna) te hebben bereikt. De staatssecretaris wil de resultaten hiervan graag voor 1 april 2005 ontvangen.

De sector AWBZ heeft de afdeling Accountancy en Onderzoek gevraagd om een antwoord op de volgende vragen:

- Hoeveel bedragen naar verwachting de uitgaven PGB ns voor 2005;
- Hoeveel bedraagt de raming van het bedrag PGB nieuwe stijl op basis van de thans bekende informatie op jaarbasis

voor 2005;

- Indien mogelijk: wat zijn mogelijke oorzaken voor het verschil tussen de herziene geraamde uitgaven PGB nieuwe stijl voor 2005 ten opzichte van het subsidieplafond 2005.

2. Werkzaamheden

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen, heeft de afdeling Accountancy en Onderzoek aan de 32 zorgkantoren gevraagd om de maandelijkse monitorgegevens per 31 januari (bijlage 1) aan te leveren op 1 maart 2005 in plaats van 15 maart 2005. Daarnaast verzocht de afdeling Accountancy en Onderzoek om aanvullend informatie aan te leveren over de kosten van overstappende budgethouders oude stijl en ex-AAW'ers (bijlage 2).

Van 17 zorgkantoren waren op 1 maart gegevens ontvangen. In drie gevallen waren de gegevens nog niet volledig. Van de overige zorgkantoren zijn de gegevens in de periode van 2 tot 15 maart ontvangen. Van een zestal zorgkantoren hebben de monitorgegevens betrekking op de stand per 28 februari. De afdeling Accountancy en Onderzoek heeft de ingevulde vragenlijsten geanalyseerd. Bij de analyse zijn betrokken:

- de uitkomsten van de onderzoeken van het Instituut voor Toegepaste Sociale wetenschappen (ITS) *'monitor budgethouders pgb nieuwe stijl'* en van Hoeksma, Homans & Menting (HHM) *'Het PGB nieuwe stijl in beeld'*;
- de informatie van de SVB (kosten PGB oude stijl en geactualiseerde prognose uitstroom budgethouders oude stijl).

In hoofdstuk 3 worden de bevindingen naar aanleiding van de onderzoeksvragen nader uitgewerkt, waarna we in hoofdstuk 4 de conclusies weergeven en enkele aanbevelingen doen.

Ten slotte merkt de afdeling Accountancy en Onderzoek op dat zij de door de zorgkantoren aangeleverde gegevens niet heeft gecontroleerd.

3. Bevindingen

3.a. Subsidieplafond 2005 van € 807,1 miljoen

Met de brief van 23 september 2004 (bijlage 3) heeft het CVZ advies uitgebracht over het subsidieplafond. Daarbij ging het CVZ ervan uit dat dit plafond toereikend zou zijn om de trendmatige stijging van het aantal budgethouders op te vangen. Het plafond is als volgt samengesteld:

	<u>Bedrag (x € 1 miljoen)</u>
Basisplafond	687,9
Afbouw oude PGB-regelingen	65,8
Afbouw ex AAW-regelingen	<u>15,0</u>
	768,7
Groei 5%	<u>38,4</u>
Subtotaal	807,1

Het basisplafond is berekend op grond van het aantal verwachte budgethouders PGB ns per 1 januari 2005 (53.489) en een gemiddeld netto toekenningsbedrag per dag van € 35 (€ 12.775 op jaarbasis).

Het bedrag voor de afbouw van oude PGB-regelingen is gebaseerd op een prognose van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) van het aantal budgethouders dat in 2005 overstapt van PGB oud naar PGB ns (10.305) tegen het bedrag van € 35 per dag.

De ex AAW-regeling is per 1 januari 2005 beëindigd.

De regeling kende voor 2004 een subsidieplafond van € 40,1 miljoen. Het CVZ heeft de aan ex-AAW'ers toe te kennen bedragen voor 2005 geraamd op € 15 miljoen.

Tenslotte is uitgegaan van een groeipercentage van 5 procent.

Het bedrag van € 38,4 miljoen komt, rekening houdend met de € 35 per dag, overeen met ongeveer 3.000 budgethouders

op jaarbasis en 6.000 rekening houdend met een netto instroom in gemiddeld de loop van het jaar.

Het 'subtotaal' is vervolgens verdeeld over de zorgkantoren op basis van het aantal budgethouders PGB ns en oude regelingen (stand 30 juni 2004) per regio.

Naast het subsidieplafond PGB ns van € 807,1 miljoen heeft het CVZ de kosten voor de PGB-regelingen oude stijl geraamd op € 152,5 miljoen voor 2005. Het betreft de regelingen PGB Verpleging en verzorging (V&V), PGB Verstandelijk Gehandicaptenzorg (VG) en PGB Geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Instroom in deze regelingen is niet meer mogelijk. Voor de budgethouders die op 31 december 2005 nog gebruik maken van deze regelingen, moet in het najaar 2005 vervroegd een herindicatie worden afgegeven om de overstap naar PGB ns op 1 januari 2006 mogelijk te maken. Uit de beleidsbrief '*Het PGB gewogen*' van 30 november 2004 van de staatssecretaris van VWS aan de voorzitter van de Tweede Kamer, blijkt dat het plafond voor PGB oude en nieuwe stijl in totaal € 942 miljoen bedraagt. Rekening houdend met het bedrag voor de PGB-regelingen van € 807,1 miljoen is dan voor de PGB-regelingen oude stijl nog € 134,9 miljoen beschikbaar in plaats van de door het CVZ geraamde € 152,5 miljoen (verschil € 17,6 miljoen).

3.b. Raming uitgaven PGB ns voor het jaar 2005: nog beschikbaar € 138 miljoen

Aan de hand van vraag 2 van de maandelijkse monitor heeft de afdeling Accountancy en Onderzoek de verplichtingen van de zorgkantoren op kasbasis (feitelijk aangegane verplichtingen) per 31 januari in beeld gebracht. Voor één zorgkantoor ging de afdeling Accountancy en Onderzoek uit van het subsidieplafond, omdat het betreffende zorgkantoor de gegevens nog niet kon opleveren. Het bedrag van de herziene raming

uitgaven PGB ns voor het jaar 2005 is als volgt opgebouwd:

	<u>Bedrag (x € 1 miljoen)</u>
• Toegekend bedrag aan netto PGB's (incl. ex AAW'ers)	568,0
• Gereserveerd 2005 voor overstap- pende budgethouders oude stijl	50,6
• Gereserveerd 2005 voor budget- houders ns voor wie de indicatie- duur in 2005 eindigt	<u>137,3</u>
Totaal	755,9

Het bedrag dat gereserveerd is voor overstappende budgethouders oude stijl is erop gebaseerd dat het PGB ns gelijk zal zijn aan het PGB oude stijl. De afdeling Accountancy en Onderzoek ziet op basis van berekeningen, rekening houdend met hogere instroombedragen, aanleiding om dit bedrag met € 8 miljoen te verhogen.

Rekening houdend met het door de indexering van 3 februari 2005 verhoogde subsidieplafond van € 821,5 (807,1 + 14,4) miljoen, is er nog een bedrag van afgerond € 57,6 miljoen beschikbaar voor toezeggingen in de maanden februari – december 2005. Daarbij merkt de afdeling Accountancy en Onderzoek op dat drie zorgkantoren hebben aangegeven dat in januari nog niet alle PGB's ingevoerd zijn door achterstanden. Het beschikbare bedrag kan dus nog iets lager uitvallen.

Gezien de toestemming van de staatssecretaris van VWS om aan de zorgkantoren PGB's toe te kennen tot 110 procent van

het subsidieplafond, bedraagt het totale plafond PGB ns feitelijk € 902,3 miljoen.

Er is nog een bedrag beschikbaar van ongeveer € 138 miljoen. Uitgaande van de € 35 per dag zouden er in 2005 nog circa 10.800 PGB's op jaarbasis toegekend kunnen worden. Rekening houdend met een gemiddelde instroom gedurende 2005 zou het om circa 23.500 PGB's gaan.

Daarbij merken wij op, dat het eventuele effect van overheveling van niet bestede PGB's van maximaal 10 procent van de toegekende PGB's in dat subsidiejaar, buiten beschouwing is gebleven. De sector AWBZ van het CVZ verwacht dat het effect beperkt zal zijn.

3.c. Raming van het bedrag PGB nieuwe stijl op jaarbasis voor 2006: € 1,1 miljard

De vraag "raming van het PGB-bedrag nieuwe stijl op basis van de thans bekende informatie op jaarbasis voor 2005" is gesteld om nader inzicht te krijgen in de verplichtingen voor 2006. Uit de door de zorgkantoren aangeleverde aanvullende informatie blijkt niet in alle gevallen het PGB-bedrag ns op jaarbasis voor 2005. Voor een antwoord op deze vraag is de afdeling Accountancy en Onderzoek daarom uitgegaan van vraag 3 van de maandelijkse monitor. Deze vraag gaat namelijk ook in op de verplichtingen op jaarbasis voor 2006.

	<u>Bedrag (x € 1 miljoen)</u>
• Gereserveerd 2006 voor huidige budgethouders *)	699
• Gereserveerd 2006 voor budgethouders die in de loop van 2005 zullen overstappen van de PGB oude stijl naar PGB ns *)	<u>173</u>

Totaal

872

*) Bij zes zorgkantoren is uitgegaan van de gemiddelde stijging van de overige zorgkantoren ten opzichte van de verplichtingen op kasbasis voor 2005 of het subsidieplafond

Naast het bedrag van € 872 miljoen zijn er nog de verplichtingen van de instromers vanuit de oude PGB-regelingen die in 2006 instromen. Het betreft op basis van ramingen van de SVB ongeveer 6.807 budgethouders.

Het hiermee gemoeide bedrag op basis van de ITS-bedragen (zie paragraaf hierna) bedraagt ongeveer € 141 miljoen. Uit gegevens van de SVB blijkt dat per 23 februari 2005 een bedrag van afgerond € 141,2 miljoen is toegewezen aan de PGB-regelingen oude stijl.

Dat er nauwelijks verschil bestaat tussen deze twee bedragen wordt veroorzaakt door de grote uitstroom in 2005 in de maand december.

De uitstromers van de maand december stromen in januari 2006 de regeling PGB ns in. Daarnaast liggen de gemiddelde bedragen PGB ns van de uitstromers vanuit de oude regelingen hoger dan de gemiddelde PGB bedragen volgens de oude regeling.

Hierbij komen nog de nieuwe instromers PGB ns in de periode februari 2005–december 2005 en de nieuwe instromers in 2006. Als we uitgaan van de veronderstelling van 5.500 extra (11/12 maanden x 6.000) netto instromers in 2005 en voor 2006 weer 3.000 instromers op jaarbasis en van de € 35 per dag, geeft dit een bedrag van afgerond € 109 miljoen.

De raming op basis van de huidige gegevens voor 2006 is dan € 1.122 (€ 872 + € 109 miljoen + € 141 miljoen).

Hierbij hebben wij geen rekening gehouden met eventuele wijziging van beleid, indexering en/of aanpassing van normen.

De afdeling Accountancy en Onderzoek is op basis van twee

andere berekeningen nagegaan of de € 1.122 miljoen voor 2006 redelijk is.

Plafond 2006 op basis oude regelingen

Bij de invoering van PGB ns waren er in de oude regeling PGB-VG en PGB-GGZ respectievelijk ongeveer 12.000 en 2.500 budgethouders. Rekening houdend met deze aantallen en uitgaande van onderstaande punten is het plafond voor 2006 te berekenen.

- het aantal budgethouders in de oude PGB regelingen (16.526) volgens de stand van 31 december 2004 afgezet tegen het gemiddelde budgetbedrag per sector volgens ITS;
- het aantal budgethouders PGB ns (51.614) volgens de stand van 31 december 2004 tegen de € 35 per dag;
- de groei (exclusief AAW) volgens de brief van 23 september 2004 van netto 3.000 budgethouders op jaarbasis voor 2005. Maximale instroom dus netto 6.000 tegen € 35 per dag;
- voor 2006 eveneens een groei van 3.000 budgethouders tegen € 35 per dag;
- een bedrag voor ex-AAW'ers van € 24 miljoen.

De berekening van het plafond voor 2006 is dan als volgt:

Fictieve zorgsector	Aantal budget- houders	Bedrag per budgethouder per zorgsector (op jaarbasis)	Bedrag per zorgsector (afgerond x € 1 miljoen)
VV-oud	9.134	11.544	105
VG-oud	7.088	27.361	194
GGZ-oud	304	16.119	5
PGB ns	<u>60.614</u>	12.775	774
Ex-AAW			<u>24</u>

77.140

1.102

Dit bedrag komt nagenoeg overeen met de raming voor 2006 van € 1.122 miljoen.

Nadere analyse ten opzichte van 2005

Voor 2005 is voor de PGB-regelingen € 942 miljoen beschikbaar. Rekening houdend met een aantal factoren richting 2006 kunnen we het bedrag voor 2006 als volgt berekenen:

	Bedrag (afgerond x € 1 miljoen)
Advies CVZ 2005	960
Hogere uitgaven AAW	9
Indexering	16
Instroom 2005 op jaarbasis	39
Gemiddelde instroom 2006	<u>39</u>
Totaal	1.063

Deze berekening valt € 59 miljoen lager uit dan de raming van € 1.122 miljoen. Mogelijke oorzaken komen in de paragraaf hierna aan de orde.

3.d. Mogelijke oorzaken van het verschil tussen de geraamde uitgaven PGB nieuwe stijl voor 2005 ten opzichte van het subsidieplafond 2005

Toekenningsbedrag per dag

Bij de berekening van het subsidieplafond 2005 is onder meer uitgegaan van het bedrag van € 35 per dag (€ 12.775 op jaarbasis) uit de brief van het CVZ van 23 september 2004. Aan de hand van het bedrag op jaarbasis en het aantal budgethouders (exclusief ex-AAW) per 31 januari per zorgkantoor, is de afdeling Accountancy en Onderzoek nagegaan of dit bedrag reëel is.

Het gemiddelde bedrag per dag komt uit op € 35,47. Dit bedrag komt nagenoeg overeen met de € 35. Er blijken echter forse verschillen te bestaan tussen de zorgkantoren onderling. Het gemiddelde bedrag per dag loopt uiteen van € 29 tot € 44. Binnen deze range is sprake van een redelijk gelijkmatige verdeling. Het huidige cijfermateriaal geeft geen eenduidige verklaring voor de verschillen. Duidelijk is wel dat de verschillen niet concessiehouder gerelateerd zijn.

Opbouw plafond

De zorgkantoren hebben waar mogelijk een nadere specificatie gegeven van de instromers PGB ns vanuit de oude PGB-regelingen. Hieruit blijkt dat de gemiddelde kosten van de instromers vanuit de oude PGB-regelingen verschillen.

Dit komt overeen met het onderzoek ITS '*Monitor budgethouders pgb nieuwe stijl*' (eindrapport 24 september 2004), waarin per onderzoeksgroep het gemiddelde PGB ns netto op jaarbasis is aangegeven.

	GGZ		
<i>Hoogte PGB ns netto op jaarbasis</i>	(n=136)	(n=106)	(n=164)
Gemiddelde in euro's	11.544	27.361	16.119
<i>Hoogte oude PGB's op jaarbasis</i>	(n=123)	(n=111)	(n=162)
Gemiddelde in euro's	12.773	20.339	17.103

N = steekproefomvang

ITS merkt hierbij wel op dat enige voorzichtigheid bij de PGB oud bedragen is geboden, omdat veel mensen niet op de hoogte zijn van de omvang van hun PGB of het onderscheid tussen bruto en netto niet helemaal begrijpen.

Uit de nadere specificaties over de instromers uit PGB oude stijl in januari 2005 van 23 zorgkantoren blijkt dat deze gemiddelde kosten niet onredelijk overkomen.

Indien bij de verdeling van de € 807,1 miljoen over de zorgkantoren rekening was gehouden met:

- het aantal budgethouders per zorgsector vanuit de oude PGB-regelingen (stand 30 juni 2004);
- het gemiddelde budgetbedrag per sector volgens ITS, zouden er aanzienlijke verschillen zijn ontstaan ten opzichte van de huidige verdeling. Deze verschillen vallen in een range van -/- € 5,2 miljoen tot + € 2,5 miljoen. In percentage is de range afgerond -/- 12 procent tot + 22 procent.

Ten slotte blijkt dat het aantal budgethouders volgens de monitorgegevens van 2004 en 2005 en de aanvullende gegevens, niet altijd met elkaar overeenkomen.

De zorgkantoren geven hiervoor verschillende oorzaken, zoals het feit dat toegezegde budgetten met een latere ingangsdatum zijn meegenomen of dat budgethouders ten onrechte in

de telling zijn opgenomen. Dit betekent dat de gegevens in de maandmonitor niet eenduidig zijn opgenomen. Het niet eenduidig opnemen van gegevens in de maandelijks monitor is uiteindelijk van invloed op het subsidieplafond bij de nu gehanteerde verdeelsleutels. De afdeling Accountancy en Onderzoek geeft de sector AWBZ in overweging om dit punt onder de aandacht van de zorgkantoren te brengen.

Ex-AAW'ers

Uit de opgeleverde aanvullende informatie van de zorgkantoren en de door de afdeling Accountancy en Onderzoek bewerkte cijfers blijkt het volgende:

	Aantal budgethouders	Budget op jaarbasis *) (x € 1 mln.)
Instroom/budget oud AAW volledig toegekend	1.858	9,9
Instroom/budget oud AAW tot 1 juli toegekend	<u>4.262</u>	<u>13,7</u>
Totaal	6.120	23,6

**) het budget voor de instromers tot 1 juli is op jaarbasis door de afdeling Accountancy en Onderzoek berekend.*

Het CVZ heeft de aan ex-AAW'ers toe te kennen bedragen geraamd op € 15 miljoen. Uit het overzicht blijkt dat dit bedrag, op basis van gegevens per 31 januari 2005, ongeveer € 8,6 miljoen te laag is geweest.

Bepaalde zorgkantoren hebben fors meer uitgegeven dan het bedrag dat beschikbaar is binnen de huidige verdeling per zorgkantoor. Het definitieve toegezegde bedrag aan de groep ex-AAW'ers wordt pas de komende maanden duidelijk. Bij het

Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) waren namelijk ongeveer 14.000 ex-AAW'ers bekend. Van een groot aantal personen is het tot nu toe dus onzeker of en zo ja voor hoeveel zij om een PGB ns zullen vragen. Uitgaande van het subsidieplafond van € 40,1 miljoen voor 2004, zou het gaan om een bedrag van ongeveer € 16,5 miljoen (40,1 -/- 23,6). Echter gezien de forse verhoging van de eigen bijdrage is dit niet reëel. Daarnaast is moeilijk in te schatten hoeveel ex-AAW'ers inmiddels de voorkeur hebben gegeven aan 'zorg in natura' en in hoeverre herindicatie zal leiden tot een lager financieel beslag.

Daarnaast heeft het CVZ bij de verdeling van de € 15 miljoen geen rekening gehouden met het aantal ex-AAW'ers per regio.

Als bij de verdeling van de € 15 miljoen over de zorgkantoren hiermee wel rekening was gehouden, zou de verdeling anders zijn geweest dan de huidige verdeling. Deze verschillen vallen in een range van -/- € 575.000 tot + € 973.000.

Groeipercentage

Uit de monitorgegevens 2004 bleek dat het totaal aantal budgethouders per 31 december 2004 68.140 bedroeg, bestaande uit 51.614 budgethouders PGB ns en 16.526 PGB's uit de oude regelingen. Uit de monitorgegevens en de aanvullende vragenlijst over 2005 blijkt dat het aantal budgethouders per 31 januari 2005 als volgt is:

	<u>Aantal budgethouders</u>
Stand 31-1-2005 *)	60.310
SVB, oude regelingen	<u>14.554</u>
	74.864
Af: ex-AAW'ers	<u>6.120</u>
Saldo	68.744
Stand 31-12-2004	<u>68.140</u>
Verschil = instroom PGB ns	604

*) zorgkantoren met gegevens per 28 februari 2005 zijn omgerekend naar 31 januari 2005

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat in januari 2005 in totaal 604 PGB's ns zijn toegekend. De netto instroom over 2005 zou dan ongeveer 7.200 PGB's ns zijn. Bij de groei van 5 procent volgens de oorspronkelijke berekening van het subsidieplafond voor 2005 is rekening gehouden met een netto instroom van 6.000 PGB's ns. Hieruit blijkt dat op basis van de huidige gegevens de instroom PGB ns hoger zal uitvallen. Daarentegen is de netto instroom gedurende de maanden juli – december 2004 lager geweest dan waarmee bij de berekening van het subsidieplafond voor 2005 rekening is gehouden. Het subsidieplafond zou dan ongeveer 2,5 procent lager zijn vastgesteld.

De afdeling Accountancy en Onderzoek neemt bij vorenstaande wel het voorbehoud op dat het niet eenduidig opnemen van gegevens in de monitor en het bestaan van achterstanden van invloed kan zijn op bovenstaande gegevens.

Uitstroom PGB-oud

In het subsidieplafond PGB ns heeft het CVZ een bedrag voor de instroom als gevolg van de afbouw van de oude PGB-regelingen opgenomen van € 65,8 miljoen voor 2005. Het CVZ heeft de kosten voor de PGB-regelingen oude stijl voor 2005 geraamd op € 152,5 miljoen. Dit is mede gebeurd

op basis van ramingen van de SVB.

Wanneer de instroom vanuit de oude PGB-regelingen sneller zou verlopen, zou dit tot gevolg hebben dat het plafond PGB ns eerder wordt bereikt. Door het sneller instromen in 2004 vanuit de oude PGB-regelingen in de regeling PGB ns doen zorgkantoren een groter beroep op de regeling PGB ns.

Uit gegevens van de SVB blijkt dat per 23 februari 2005 een bedrag van afgerond € 141,2 miljoen is toegewezen aan de PGB-regelingen oude stijl op jaarbasis.

Ten opzichte van de oorspronkelijke raming is er dus ongeveer € 11 miljoen minder toegewezen. Dit heeft als gevolg dat zorgkantoren het subsidieplafond PGB ns eerder bereiken.

Voor de PGB-regelingen oude stijl is € 134,9 miljoen beschikbaar in plaats van de geraamde € 152,5 miljoen.

Het bedrag van € 134,9 miljoen geïndexeerd met 1,63% geeft afgerond € 137,1 miljoen.

Daarnaast blijkt uit gegevens van de SVB van 22 februari 2005, dat over het jaar 2004 van de toegewezen € 305,8 miljoen PGB oude stijl een bedrag van afgerond € 252,2 miljoen is betaald.

Hieruit blijkt dat afgerond 17 procent niet is uitgegeven.

Hiervan uitgaande zal over 2005 het betaalde bedrag ongeveer € 117,2 miljoen ($0,83 \times € 141,2$ miljoen) bedragen.

De afdeling Accountancy en Onderzoek geeft de sector AWBZ in overweging om het verschil van € 19,9 miljoen tussen dit bedrag en het geïndexeerde bedrag te reserveren voor eventuele overschrijdingen van het subsidieplafond per zorgkantoor.

4. Conclusies en aanbevelingen

In dit onderzoek heeft de afdeling Accountancy en Onderzoek de problematiek rondom het bereiken van het subsidieplafond PGB ns door zorgkantoren in beeld gebracht.

Conclusies

Uit het onderzoek blijkt dat voor 2005 nog een bedrag beschikbaar is van ongeveer € 138 miljoen voor nieuwe instromers in 2005. Uitgaande van het bedrag van € 35 per dag zouden zorgkantoren in 2005 nog circa 10.800 PGB's op jaarbasis kunnen toekennen. Rekening houdend met een gemiddelde instroom gedurende 2005, zou het om circa 23.500 PGB's gaan. Ter vergelijking voor 2004 is het aantal PGB's ns per saldo met afgerond 5.600 toegenomen.

De afdeling Accountancy en Onderzoek verwacht daarom, op basis van de beschikbare gegevens, niet dat het plafond PGB ns van € 902,3 miljoen (€ 807,1 miljoen + 10% + indexering) voor 2005 te laag is. Wel is het van belang op basis van de maandelijkse monitorgegevens deze ramingen te blijven volgen.

Uit de monitorgegevens 2005, de gegevens van de SVB en de geraamde instroom heeft de afdeling Accountancy en Onderzoek de verplichting voor 2006 berekend. Het geraamde bedrag is berekend op ongeveer € 1,1 miljard. Hierbij heeft de afdeling Accountancy en Onderzoek geen rekening gehouden met eventuele wijziging van beleid, extra verlening tot 110 procent, indexering en aanpassing van normen.

Verder blijkt dat een aantal zorgkantoren tegen hun plafond aanlopen. Hieraan kunnen meerdere oorzaken ten grondslag liggen:

- er zijn zorgkantoren met een hoger gemiddeld bedrag voor de toegekende zorgkosten per dag dan de bij de berekening van het subsidieplafond gehanteerde € 35 per

dag;

- bij de berekening van het plafond per zorgkantoor is geen rekening gehouden met het aantal instromers uit de verschillende zorgsectoren en het aantal ex-AAW'ers binnen de regio;
- het niet op een eenduidige manier opnemen in de monitor van het aantal budgethouders kan van invloed zijn op de verdeling van het subsidieplafond;
- het geraamde bedrag van ex-AAW'ers is te laag geweest;
- in de eerste maand een iets hogere instroom van nieuwe budgethouders dan waarmee bij de bepaling van de groei van het aantal budgethouders over 2005 rekening is gehouden;
- een gemiddeld genomen snellere uitstroom vanuit de oude PGB-regelingen.

Aanbevelingen

De afdeling Accountancy en Onderzoek geeft daarom in overweging om de extra middelen die samenhangen met:

- de indexering met 1,63% (€ 14,4 miljoen);
- de geraamde onderbesteding van de geïndexeerde oude PGB-regelingen (€ 19,9 miljoen),

niet te gebruiken voor een generieke verhoging van het subsidieplafond, maar om er een wachtlijstmiddelenfonds van te maken. Op dit fonds zouden de zorgkantoren die sneller dan andere zorgkantoren tegen hun plafond lopen, een beroep kunnen doen.

Ten slotte acht de afdeling Accountancy en Onderzoek het wenselijk de gehanteerde verdeelsleutels en normen bij de verdeling van het subsidieplafond naar de zorgkantoren en de daarmee samenhangende hoogte van het subsidieplafond nog eens kritisch tegen het licht te houden. Dit laatste mede gezien de geraamde berekening van ongeveer € 1,1 miljard

voor 2006.

Men moet er echter altijd rekening mee houden dat bij het hanteren van subsidieplafonds, zorgkantoren het plafond voor het eind van het subsidiejaar kunnen bereiken.